



USAID

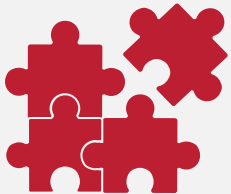
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ – ІНСТРУМЕНТ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

ІСТОРІЇ УСПІХУ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ІНСТРУМЕНТІВ

Сергій Кубах,
Експерт Проекту USAID «Агросільрозвиток», к.т.н.

ПРОЕКТ «ПІДТРИМКА АГРАРНОГО І СІЛЬСЬКОГО РОЗВИТКУ»



ФОРМУВАННЯ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

876

Об'єднаних громад

209.6

тис.км²

9.0 млн.

Осіб

37.6 %

Території України

25 %

Населення України

1,285

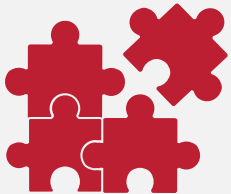
Об'єднаних громад
буде створено

457.3

тис.км²

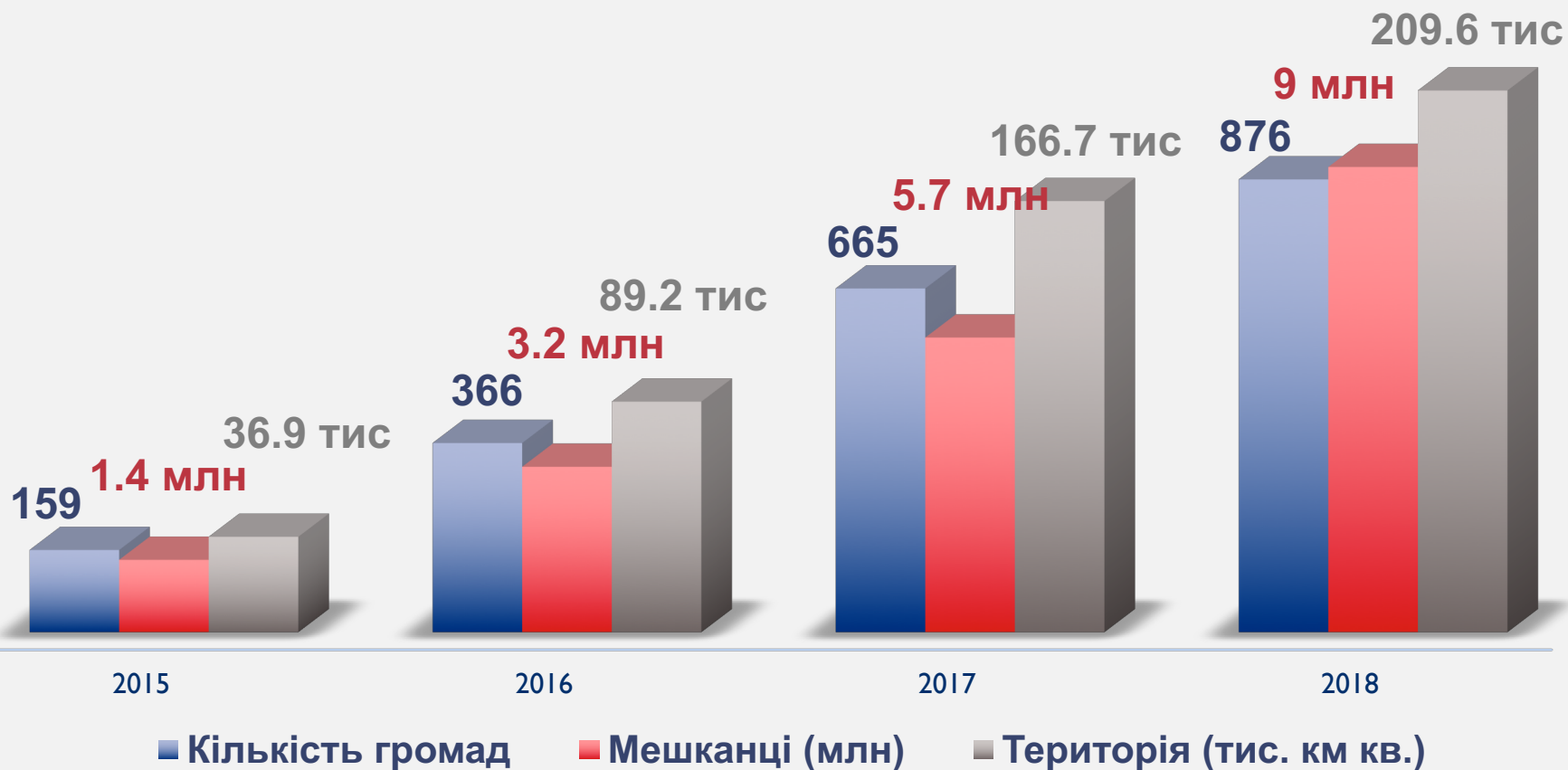
82.0 %

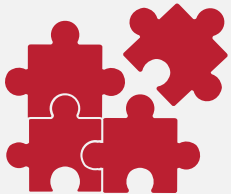
Території України



ФОРМУВАННЯ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

ДИНАМІКА





ФОРМУВАННЯ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

ОТРИМАЛИ У КОМУНАЛЬНУ ВЛАСНІСТЬ

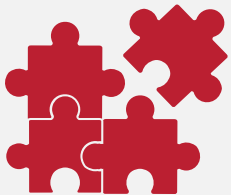
646

ОТГ

14,51

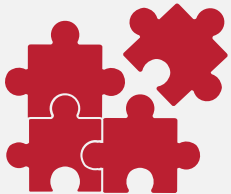
с/г земель

ТИС. КВ. КМ



ТОП-10 ТИПОВИХ ПРОБЛЕМ ГРОМАД В УПРАВЛІННІ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ

1. **Невизначеність меж території юрисдикції ОТГ**
2. **ОТГ не має повних повноважень розпоряджається землями державної та комунальної власності**
3. **Недоотримання надходжень до місцевого бюджету від плати за землю**
4. **Неможливість спланувати діяльність через брак інформації про ресурси**
5. **Забруднення земель (засмічення території, звалища, скотомогильники, тощо)**
6. **Неможливість задовільнити потреби та інтереси громадян в отриманні земельних ділянок**
7. **Пропозиції для залучення інвестора та ведення бізнесу відсутні**
8. **Резервування перспективних для розвитку громад територій не здійснюється**
9. **Догляд меліоративних систем не здійснюється**
10. **Незаконне використання безгосподарних лісів**



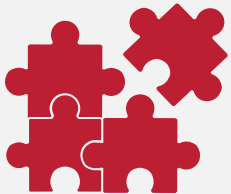
ПРОБЛЕМИ СПРОМОЖНОСТІ ГРОМАД УПРАВЛЯТИ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ

ГРОМАДЯНИ ТА ЮРИДИЧНІ ОСОБИ

- не мають **рівності у доступі до землі**
- змушені отримувати **зайві дозволи і погодження**
- підпадають під **жорстку зарегульованість та контроль з боку державних органів**
- знаходяться під **ризиком корупції**
- залишаються **незахищеними у правах на землю**

ГРОМАДИ

- не мають **важливих повноважень з управління земельними ресурсами**
- не мають **необхідної інформації для прийняття рішень**
- не мають **необхідного досвіду, навиків та повноцінних інструментів для ефективного управління землями**



ІНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ

❑ ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

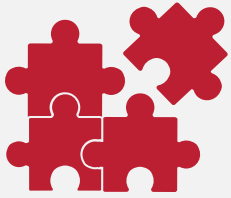
- ✓ Встановлення меж території громади
- ✓ Затвердження документації
- ✓ Планування територій

❑ ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ

- ✓ Місцевий бюджет
- ✓ Державні програми
- ✓ Міжнародна допомога

❑ ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- ✓ Фахівці в галузі землеустрою та містобудування
- ✓ Робоча група
- ✓ Громадські обговорення



АЛГОРИТМ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ

- 1 Збір даних
- 2 Створення інформаційної електронної бази
- 3 Формування адресного реєстру та електронної картографічної основи
- 4 Комплексна ідентифікація природних ресурсів
- 5 Створення схеми сучасного використання земельних ресурсів
- 6 Створення схеми обмежень у використанні земель
- 7 Запланувати земельні поліпшення та заходи з охорони земель
- 8 Створення схеми просторового планування
- 9 Проведення (коригування) грошової оцінки земель
- 10 Оприлюднення схем та проведення їх громадських обговорень

ІСТОРІЇ УСПІХУ



ПРОЕКТ «ПІДТРИМКА АГРАРНОГО І СІЛЬСЬКОГО РОЗВИТКУ»



ЗЕМЕЛЬНЕ ПЛАНУВАННЯ – ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ: ДОСВІД КІПТІВСЬКОЇ ГРОМАДИ, ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

НАВИЩО ЦЕЙ ПІЛОТ:

- збір з різних органів влади та **аналіз просторових даних про територію на предмет точності, достовірності та актуальності**
- перехід з **використання паперових карт до геоінформаційних технологій**
- опублікування всіх відомостей про **землю та ресурси на сайті громади**
- комплексне **планування використання і охорони всіх земель** на території громади з урахуванням потреб громади, визначенням ефективних способів використання земель та дотриманням екологічних вимог
- залучення до процесу планування представників **бізнесу та влади та проведення відкритих громадських обговорень**



ДОСВІД КІПТІВСЬКОЇ ГРОМАДИ, ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

ДОСЯГНЕННЯ: Розвиток економічного потенціалу громади

~1.8 млн. грн.

додаткові бюджетні
надходження від плати
за землю у 2018-2019
роках

2.6 млн. грн.

Плата за землю у 2017 році

3.0 млн. грн.

Плата за землю у 2018 році

2700 га

сільськогосподарських земель

У вересні 2018 року
передано в повному
обсязі

1 спільний інвестпроект

Створення центру
переробки твердих
побутових відходів та
підвищення
енергоефективності у
Кіптівській ОТГ



ДОСВІД ПАЛАНСЬКОЇ ГРОМАДИ, ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ

- ❑ **Збір** вихідної інформації
- ❑ **Аналіз зібраної інформації** та відображення її на існуючих картографічних матеріалах
- ❑ **Розробка завдання на створення єдиної документації із землеустрою** щодо управління земельними ресурсами
- ❑ **Нанесення режимоутворюючих об'єктів**
- ❑ **Розробка єдиної документації із землеустрою** щодо управління земельними ресурсами
- ❑ **Організація громадських обговорень**
- ❑ **Розробка економічного профілю громади та 2-х ТЕО для інфраструктурних проектів**



ДОСВІД ПАЛАНСЬКОЇ ГРОМАДИ, ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

ДОСЯГНЕННЯ: Прозора система управління земельними та іншими ресурсами на місцевому рівні на базі ArcGIS

896 га

земель державної власності
Заплановано для
передачі в комунальну
власність

~500 тис. грн.

Заплановане збільшення
надходжень до бюджету
щорічно

98 га

земель
Заплановано для
продажу через аукціони і
залучення інвесторів



РЕЗУЛЬТАТИ ТА ВИГОДИ ЗЕМЕЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ

- ❑ допомагає **вирішувати більшість типових проблем**, з якими стикаються об'єднані територіальні громади
- ❑ дозволяє **виявляти місцезнаходження безхазяйних земель і запланувати залучення їх в господарську діяльність**, в тому числі через земельні аукціони
- ❑ дозволяє **збільшити надходження до місцевих бюджетів** від плати за землю через податковий облік земель та платників податку за землю і орендної плати
- ❑ дозволяє **сформувати земельні ділянки**, які доцільно передати з державної у комунальну власність
- ❑ дозволяє **запропонувати бізнесу та інвесторам вибрати найоптимальніше місце для своєї діяльності та стимулює добросовісну конкуренцію**
- ❑ інвестиції в об'єкти, запропоновані громадою і забезпечені земельними правами, покращать соціальну інфраструктуру сільської місцевості, сприяють сталому розвитку громад, **зниженню безробіття і підвищенню доходів сільських жителів**
- ❑ оприлюднення планів перспективного використання і охорони земель стає **інструментом економічного розвитку громади** та має потужний антикорупційний ефект.



ПРОГРАМА МІСЦЕВОГО СИСТЕМНОГО РОЗВИТКУ



USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Local System Development Program

79
Partner
CCs

10
Model
CCs

6
Regions



Agriculture and Rural Development Support Project

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

бульвар Тараса Шевченка, 35,
корпус 2, 6-й поверх,
м. Київ, 01032 Україна
<https://www.facebook.com/usaid.ards>
ards.office@ukraineards.com



ПРОЕКТ «ПІДТРИМКА АГРАРНОГО І СІЛЬСЬКОГО РОЗВИТКУ»